

УДК 004.031

А.Р. Дячишин, Г.В. Шимчук

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНИХ КС ЯК ОБ'ЄКТУ ЗАХИСТУ

A.R. Dyachyshyn, G.V. Shymchuk

FEATURES MODERN CS AS OBJECT OF PROTECTION

Як показує аналіз, більшість сучасних комп'ютерних систем обробки інформації в загальному випадку є територіально розподіленими системами, що інтенсивно взаємодіють між собою за даним и й управлінням локальних обчислювальних мереж (ЛОМ) і окремих ЕОМ.

У розподілених КС можливі всі «традиційні» для локально розташованих централізованих обчислювальних систем способи несанкціонованого доступу до інформації. Крім того, для них характерні й нові специфічні канали проникнення в систему та несанкціонованого доступу до інформації, наявність яких пояснюється цілим рядом їх особливостей.

Перерахуємо основні з особливостей розподілених КС:

- територіальна рознесеність компонентів системи і наявність інтенсивного обміну інформацією між ними;
- широкий спектр використовуваних способів зберігання і передачі інформації;
- високий ступінь різноманітності використовуваних засобів обчислювальної техніки й зв'язку, а також їх програмного забезпечення;
- абстрагування власників даних від фізичних структур і місця розміщення даних;
- використання режимів розподіленої обробки даних;
- участь у процесі автоматизованої обробки інформації великої кількості користувачів і персоналу різних категорій;
- безпосередній і одночасний доступ до ресурсів великого числа користувачів (суб'єктів) різних категорій;
- інтеграція даних різного призначення, що належать різним суб'єктам, в рамках єдиних баз даних і, навпаки, розміщення необхідних деяким суб'єктам даних у різних віддалених вузлах мережі;
- відсутність спеціальної апаратної підтримки засобів захисту в більшості типів технічних засобів, широко використовуваних в КС.

Література

1. Алферов А.П. Основы криптографии. Учебное пособие / А.П. Алферов, А.Ю. Зубов, А.С. Кузьмин, А.В. Черемушкин. – М. Гелиос АРВ, 2002. – 480 с.
2. Антонюк А. О. Основы захисту інформації в автоматизованих системах / А. О. Антонюк. Національний ун-т «Києво-Могилянська академія». – К.: КМ Академія, 2003. – Бібліогр.: с. 242-243.
3. Бабак В.П. Теоретичні основи захисту інформації. Підручник / В.П. Бабак. – НАУ, 2008. – 752 с.
4. Гмурман, А.И. Информационная безопасность/ А.И. Гмурман – М.: «БИТ-М», 2004. –387с.